

Vergaderjaar 2014–2015

29 398

Maatregelen verkeersveiligheid

Nr. 419

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 september 2014

Tijdens het Algemeen Overleg Geldboetes bestuursrecht en strafrecht van 5 maart jongstleden heb ik met uw Kamer gesproken over de aanpak van de veelpleger in het verkeer.

Ik heb met uw Kamer meermaals over dit onderwerp van gedachten gewisseld. In die debatten hebben de fracties van de PvdA, VVD en het CDA gepleit voor een hardere aanpak en het uit de anonimiteit halen van de veelplegers in het verkeer.

Uit onderzoek¹ weten we dat deze bestuurders bijdragen aan verkeersonveiligheid op de weg en dat zij, zeker indien zij ernstige verkeersovertredingen plegen, een groter risico lopen om een verkeersongeval te veroorzaken. Dit is zeer onwenselijk. Daarom heb ik eerder aangegeven dat ik het mogelijk wil maken dat er steviger wordt opgetreden tegen verkeersdeelnemers die zich misdragen in het verkeer.

Ik heb u in de laatste verzamelbrief² over verkeershandhaving geschreven dat ik daarom voornemens ben om per 1 januari 2015 een aantal zogenaamde «huffer» feiten uit de wet Mulder te halen en deze voortaan af te doen binnen het strafrecht. In het bovengenoemd Algemeen Overleg heb ik brede steun van de Kamer ervaren voor dit voorstel, daarbij had uw Kamer een aantal vragen over de nadere invulling van dit voorstel.

Van de wet Mulder naar het strafrecht

Het overbrengen van feiten naar het strafrecht heeft een aantal voordelen. In de eerste plaats wordt de overtreder uit de anonimiteit gehaald. Er kan namelijk niet meer anoniem een boete worden betaald. Al deze verkeersovertredingen zullen immers terug te vinden zijn in de justitiële documentatie. Deze bestuurders komen dus in beeld bij justitie.

¹ Verkeersovertredingen, veelplegers en verkeersonveiligheid, R-2009-7, Dr. Ch. Goldenbeld & drs. D.A.M. Twisk Leidschendam, 2009, Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid SWOV.

² Kamerstuk 29 398, nr. 387.

Door deze registratie is het bovendien mogelijk om, anders dan bij de wet Mulder, rekening te houden met iemands verkeersverleden. Een bestuurder die zich eerder schuldig heeft gemaakt aan verkeersovertredingen kan rekenen op een strengere aanpak. Bovendien biedt het strafrecht een breder sanctiearsenaal dan enkel de administratieve sanctie die de wet Mulder kent.

Met deze aanpak slaan we twee vliegen in een klap. Bestuurders die dit soort feiten begaan worden direct bij de eerste overtreding uit de anonimiteit gehaald, zonder dat daarbij apart een waarschuwingsbrief hoeft te worden gestuurd, waar extra kosten en ICT-aanpassingen mee gemoeid zijn. Doordat het feit in het strafrecht wordt afgedaan komen zij in beeld van justitie. Daarnaast tellen eerdere feiten mee in het bepalen van de zwaarte van de sanctie en kan het OM uit verschillende sanctiemodaliteiten kiezen. Op deze wijze kan de veelplegersaanpak krachtig vorm worden gegeven.

Welke feiten?

De wet Mulder is en blijft een belangrijke pijler onder de verkeershandhaving. Door de veelal geautomatiseerde constatering en afhandeling van grote hoeveelheden verkeersfeiten wordt bijgedragen aan een hoge gepercipieerde pakkans op een kosten efficiënte manier. Dat goed werkende systeem wil ik niet uithollen. Daarom kies ik ervoor de lichtere verkeersovertredingen onder de wet Mulder te blijven handhaven. Tegelijkertijd pak ik het asociale verkeersgedrag hard aan door die zaken voortaan in het strafrecht af te doen.

Bij de keus welke feiten over gaan naar het strafrecht hebben, in nauw overleg met politie en OM, verschillende criteria een rol gespeeld. Er is gekeken naar feiten die «opzet» (in de zin van bewust handelen) behelzen, de potentiële gevaarstelling of hinder van een overtreding, mogelijke gevolgen voor derden en de perceptie van medeweggebruikers. In bijlage 1³ zijn de feiten opgenomen die van de wet Mulder worden overgeheveld naar het strafrecht. Voor deze feiten geldt dat deze voortaan direct bij de eerste overtreding leiden tot een strafrechtelijke reactie van het OM.

Kentekenaansprakelijkheid

Uw Kamer heeft daarnaast de kentekenconstateringen aan de orde gesteld, omdat de wet Mulder uitgaat van het kenteken en het strafrecht van de feitelijke bestuurder. Artikel 181 van de Wegenverkeerswet 1994 is bij de introductie van de strafbeschikking zodanig gewijzigd dat het mogelijk is om strafbeschikkingen uit te vaardigen tegen de eigenaar of houder van een motorrijtuig, in het geval een strafbaar feit wordt begaan door een bij de ontdekking van het feit onbekend gebleven bestuurder van dat motorrijtuig.⁴ Bij deze feiten zal net als nu al het geval is bij strafrechtelijke overtredingen die op kenteken worden geconstateerd aan de kentekenhouder de gelegenheid worden geboden om – indien hij niet zelf de bestuurder is geweest – de feitelijke bestuurder bekend te maken.

Nieuwe recidiveregeling voor veelplegers

Door het OM wordt voor de veelplegers een nieuwe recidiveregeling gemaakt. Onder dit specifieke strafvorderingsbeleid vallen niet alleen de feiten, die van de wet Mulder worden overgebracht naar het strafrecht

³ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

⁴ Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten in verband met de buitengerechtelijke afdoening van strafbare feiten (Wet OM-afdoening), Kamerstuk 29 849, nr. 3, pag. 86. Zie ook Kamerstuk 29 849, nr. 24, blz. 2.

(bijlage 1⁵). Ook de andere strafbare verkeersfeiten die niet al onder een specifieke recidiveregime vallen (bijlage 2⁶) tellen mee in deze aanpak. Drie eerder gepleegde feiten uit deze totale groep overtredingen leiden tot een beoordeling door het OM. Het OM zal vervolgens een fors zwaardere sanctie eisen. Deze recidiveregeling zal na vaststelling door het College van procureurs-generaal in de Staatscourant worden gepubliceerd. Het bestaande strafvorderingsregime voor specifieke feiten op het gebied van alcohol en andere ernstige verkeersfeiten blijven in tact. Het grote verschil ten opzichte van de werking van de bestaande recidive regelingen is dat een combinatie van feiten mee gaat tellen voor de vraag of er sprake is van recidive. De kans dat iemand eerder voor het traject van de veelplegersregeling in aanmerking komt wordt hiermee vergroot.

Tot slot

Ik heb met deze brief een aantal van uw vragen beantwoord. Tegelijkertijd is er hier sprake van werk in uitvoering. De AMvB waarin de benodigde aanpassingen in de bijlage bij de Wet Mulder worden doorgevoerd, krijgt uw Kamer op korte termijn separaat in het kader van de voorhangprocedure toegestuurd, zodat met steun van uw Kamer, de door mij voorgestane aanpak per 1 januari 2015 inwerking kan treden.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
I.W. Opstelten

⁵ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

⁶ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

Feitcode	Feitomschrijving
R 631 a	als weggebruiker niet opvolgen van aanwijzingen gegeven door middel van verlichte transparant op personen-, bedrijfsauto of motorfiets van; politie
R 628 a	als weggebruiker niet stoppen voor een stopteken; gegeven door middel van een rode lamp
R 628 b	als weggebruiker niet stoppen voor een stopteken; gegeven met een aan een politievoertuig aangebrachte verlichte transparant
R 630 a	als weggebruiker niet opvolgen van de in de bijlage II RVV 1990 vastgestelde aanwijzingen; gegeven door daartoe bevoegde en als zodanig kenbare ambtenaar
R 483	als bestuurder een bestuurder van een gehandicapten-voertuig, die op een voetgangersoversteekplaats oversteekt of kennelijk op het punt staat over te steken, niet voor laten gaan
R 328	als bestuurder een voertuig inhalen vlak voor of op een voetgangersoversteekplaats
R 327	als bestuurder een andere bestuurder die links heeft voorgesorteerd en een teken geeft linksaf te willen slaan, links inhalen
R 482	als bestuurder een voetganger, die op een voetgangers-oversteekplaats oversteekt of kennelijk op het punt staat over te steken, niet voor laten gaan
R 481 b	als bestuurder een persoon die zich moeilijk voortbeweegt niet voor laten gaan
R 465 a	behoudens in noodgevallen als weggebruiker op een autosnelweg; over de vluchstrook of vluchthaven rijden
R 610	als weggebruiker bij verlicht rood kruis een rijstrook gebruiken
R 481 a	als bestuurder een blinde, voorzien van een blindenstok niet voor laten gaan
K 010	als weggebruiker geen gevolg geven aan een door een opsporingsambtenaar ter zake van het verkeer op de weg gegeven aanwijzing
K 149	als bestuurder van een motorrijtuig dat motorrijtuig niet op eerste vordering stilhouden
R 461	anders dan als bestuurder van een motorvoertuig waarmee sneller mag en kan worden gereden dan 60 kilometer per uur, een autosnelweg gebruiken
R 462	als bestuurder van een motorvoertuig op een autosnelweg; keren

Feitcode	Feitomschrijving
R 463	als bestuurder van een motorvoertuig op een autosnelweg; achteruitrijden
R 464	als bestuurder van een motorvoertuig op een autosnelweg; deze op de rijbaan laten stilstaan
R 468	anders dan als bestuurder van een motorvoertuig waarmee sneller mag en kan worden gereden dan 50 kilometer per uur, een autoweg gebruiken
R 469	als bestuurder van een motorvoertuig op een autoweg; keren
R 470	als bestuurder van een motorvoertuig op een autoweg; achteruitrijden
R 471	als bestuurder van een motorvoertuig op een autoweg; deze op de rijbaan laten stilstaan
R 472 a	behoudens in noodgevallen als weggebruiker op een autoweg; over de vluchtstrook of vluchthaven rijden

Reeds bestaande strafrechtfeiten die eveneens onder het recidiveregime regeling veelplegers verkeer gaan vallen

Feitcode	Feitomschrijving
K 006 a	als bestuurder van een motorrijtuig rijden terwijl krachtens de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften; het rijbewijs is ingenomen
K 006 b	als bestuurder van een motorrijtuig rijden terwijl krachtens de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften; het rijbewijs is gevorderd
K 024	een voertuig dat ingevolge art. 21 lid 1 WVV 1994 dient te zijn goedgekeurd voor toelating tot het verkeer op de weg laten staan of daarmee (laten) rijden terwijl dit voertuig niet is goedgekeurd voor toelating tot het verkeer op de weg
K 026 a	een motorrijtuig of een aanhangwagen, waarvoor een kenteken(bewijs) ingevolge de WVV 1994 is vereist, laten staan of daarmee rijden, terwijl voor dat voertuig geen kenteken is opgegeven, geen kentekenbewijs is afgegeven of het kentekenbewijs zijn geldigheid heeft verloren; een motorrijtuig, niet zijnde een bromfiets
K 026 aa	een motorrijtuig of een aanhangwagen, waarvoor een kenteken(bewijs) ingevolge de WVV 1994 is vereist, laten staan of daarmee rijden, terwijl voor dat voertuig geen kenteken is opgegeven, geen kentekenbewijs is afgegeven of het kentekenbewijs zijn geldigheid heeft verloren; zijnde een bromfiets
K 026 b	een motorrijtuig of een aanhangwagen, waarvoor een kenteken(bewijs) ingevolge de WVV 1994 is vereist, laten staan of daarmee rijden, terwijl voor dat voertuig geen kenteken is opgegeven, geen kentekenbewijs is afgegeven of het kentekenbewijs zijn geldigheid heeft verloren; een aanhangwagen met een toegestane maximummassa van meer dan 750 kg tot en met 3.500 kg
K 026 c	een motorrijtuig of een aanhangwagen, waarvoor een kenteken(bewijs) ingevolge de WVV 1994 is vereist, laten staan of daarmee rijden, terwijl voor dat voertuig geen kenteken is opgegeven, geen kentekenbewijs is afgegeven of het kentekenbewijs zijn geldigheid heeft verloren; een aanhangwagen met een toegestane maximummassa van meer dan 3.500 kg
K 048 a	als bestuurder met een ingeschreven en te naam gesteld motorrijtuig of aanhangwagen rijden, terwijl door de Dienst Wegverkeer is bepaald dat met dit voertuig niet op de weg mag worden gereden; na deugdelijk herstel
K 048 b	als bestuurder met een ingeschreven en te naam gesteld motorrijtuig of aanhangwagen rijden, terwijl door de Dienst Wegverkeer is bepaald dat met dit voertuig niet op de weg mag worden gereden; zonder reparatie

Feitcode	Feitomschrijving
K 065 e	als bestuurder beneden de 18 jaar een stoom- of motorwals dan wel een motorrijtuig van de rijbewijscategorie A1, B, E bij B, C1 of E bij C1 besturen
K 065 f	als bestuurder beneden de 20 jaar een motorrijtuig van de rijbewijscategorie A2 dan wel indien in bezit van een rijbewijs voor de categorie A2 beneden de 22 jaar een motorrijtuig van de rijbewijscategorie A dan wel indien niet in bezit van een rijbewijs voor de categorie A2 beneden de 24 jaar een motorrijtuig van de rijbewijscategorie A, besturen
K 109	als houder van een op grond van artikel 123b WVV 1994 ongeldig geworden rijbewijs dat rijbewijs niet inleveren bij de Dienst Wegverkeer
K 110	als houder van een op grond van artikel 124 lid 1 WVV 1994 ongeldig verklaard rijbewijs, dat rijbewijs niet inleveren bij diegene die het ongeldig heeft verklaard zodra de ongeldigverklaring van kracht is geworden
K 115	als bestuurder van een motorrijtuig niet op eerste vordering het aan hem afgegeven rijbewijs overgeven terwijl ten aanzien van hem het vermoeden bestaat dat hij niet langer rijvaardig dan wel ongeschikt is
K 125	als houder van een ongeldig verklaard rijbewijs, dat rijbewijs niet inleveren bij het CBR, zodra de ongeldigverklaring van kracht is
K 160 a	als bestuurder, die in overtreding wordt bevonden van een bij of krachtens de WVV 1994 vastgesteld voorschrift, de gegeven bevelen niet opvolgen
K 170	zich zodanig gedragen dat gevaar op de weg wordt veroorzaakt of kan worden veroorzaakt of dat het verkeer op de weg wordt gehinderd of kan worden gehinderd
K 171	zich zodanig gedragen dat gevaar op de weg wordt veroorzaakt of kan worden veroorzaakt of dat het verkeer op de weg wordt gehinderd of kan worden gehinderd door het rijden met het voorwiel in de lucht (een wheelie)
N 110 o	het (op het kentekenbewijs of) in het kentekenregister vermelde geluidsniveau, vermeerderd met 2 dB(A), wordt overschreden; vanaf 4 dB(A)
N 110 q	het toegestane geluidsniveau van het voertuig, waarvoor geen waarde (op het kentekenbewijs of) in het kentekenregister is vermeld, wordt overschreden; vanaf 4 dB(A)
N 652	het niet bij één van de in artikel 29 1e lid van het RVV 1990 bedoelde diensten in gebruik zijnde voertuig is voorzien van een lichtarmatuur voor een blauw zwaai-, flits- of knipperlicht of voorzieningen die de indruk wekken dat het voertuig is voorzien van een dergelijke lichtarmatuur
N 710 e	het is voorzien van andere geluidssignaalinrichtingen dan is toegestaan

Feitcode	Feitomschrijving
P 060 b	de lading of delen daarvan niet of niet zodanig is/zijn gezekeerd dat deze onder normale verkeerssituaties, waaronder begrepen volle remmingen, plotselinge uitwijkmanoeuvres en slecht wegdek niet van het voertuig kan/kunnen vallen of de stabiliteit van het voertuig niet in gevaar kan/kunnen brengen
R 400 ad	als bestuurder van een motorvoertuig op meer dan twee wielen parkeren op plaatsen die zijn voorzien van een blauwe streep, terwijl; dat motorvoertuig is voorzien van een parkeerschijf met een mechanisme dat het tijdstip van de aankomst automatisch verschuift
R 420	als bestuurder van een motorvoertuig blauw zwaai- of knipperlicht voeren terwijl dat niet is toegestaan
R 627 a	als weggebruiker niet opvolgen van de in de bijlage II RVV 1990 vastgestelde aanwijzingen; om te stoppen, gegeven door daartoe bevoegde en als zodanig kenbare verkeersbrigadier
R 628 c	als weggebruiker niet stoppen voor een stopteken; gegeven met een aan een voertuig van weginspecteurs van Rijkswaterstaat aangebracht verlicht transparant
R 630 b	als weggebruiker niet opvolgen van de in de bijlage II RVV 1990 vastgestelde aanwijzingen; gegeven door daartoe bevoegde en als zodanig kenbare verkeersregelaar
R 631 b	als weggebruiker niet opvolgen van aanwijzingen gegeven door middel van verlicht transparant op personen-, bedrijfsauto of motorfiets van; Rijkswaterstaat of bedrijfsauto van transportbegeleider